

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	15 Gorffennaf 2024
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol Cyllid ac Adnoddau
Pwnc	Bwrdd Pensiwn Lleol Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân – Adroddiad Blynyddol 2023/24

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno adroddiad blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol (y Bwrdd) i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) sy'n rhoi manylion gwaith y Bwrdd yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad blynyddol yn [atodiad 1](#).
- 2 Gofyn am gymeradwyaeth yr Aelodau i gynyddu aelodaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol. Nodir y newidiadau arfaethedig hyn yn y Cylch Gwaith sydd wedi'i ddiweddarau yn [atodiad 2](#).

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 3 Mae adroddiad blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol yn rhoi manylion y gwaith a wnaed gan y Bwrdd yn ystod 2023/24 ac yn darparu rhaglen waith ar gyfer 2024/25.
- 4 Mae'n ofynnol i'r Bwrdd gael cydbwysedd cyfartal o ran aelodau sy'n gyflogeion ac yn gyflogwyr. Mae cyfanswm o wyth aelod ar hyn o bryd, ond oherwydd problem argaeledd cafodd un cyfarfod ei ganslo yn ystod y flwyddyn ariannol ac un ei ohirio. Cynigir cynyddu'r aelodaeth i ddeg aelod er mwyn sicrhau bod y Bwrdd yn gallu cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn.

SYLWADAU GAN Y BWRDD PENSIWN LLEOL

- 5 Cafodd Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2023/24 ei ystyried gan y Bwrdd yn ei gyfarfod ar 18 Ebrill 2024. Cafodd yr adroddiad ei gymeradwyo yn amodol ar fân newid i gadarnhau manylion aelodaeth y Bwrdd.
- 6 Cafodd y Cylch Gwaith ei ystyried gan y Bwrdd yn ei gyfarfod ar 24 Ionawr 2024 ac fe'i cymeradwywyd i'w ystyried a'i gymeradwyo gan yr Awdurdod.

ARGYMHELLIAD

7 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i) **cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2023/24; ac yn**
- ii) **cymeradwyo cylch gwaith y Bwrdd Pensiwn Lleol, gan nodi'r cynnydd yn yr aelodaeth i 10 aelod.**

CEFNDIR

- 8 Mae'r ddogfen hon yn nodi'r gwaith a wnaed gan Fwrdd Pensiwn Lleol yr Awdurdod. Yr Awdurdod yw Rheolwr y Cynllun fel y'i diffinnir o dan Adran 4 Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013. Mae'r Bwrdd wedi'i sefydlu yn unol ag Adran 5 o'r Ddeddf honno.
- 9 Cyflwynwyd y gofynion llywodraethu'n ymwneud â phensiynau o ganlyniad i Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 (y Ddeddf). Mae'r Ddeddf yn darparu ar gyfer trefniadau llywodraethu cliriach gyda rolau diffiniedig penodol, cyhoeddi mwy o wybodaeth yn gyson, a bod yr arferion gweinyddu'n cyd-fynd â'r rheini yn y sector preifat.
- 10 Daeth Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) (Llywodraethu) 2015 sy'n ymwneud â chreu pensiynau lleol a pharhau i'w gweithredu i rym ar 1 Ebrill 2015. Mae'r rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod sefydlu Bwrdd Pensiwn Lleol mewn perthynas â Chynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân erbyn 1 Ebrill 2015.
- 11 Rôl a chylch gwaith y Bwrdd yw cynorthwyo'r Awdurdod yn rhinwedd ei swydd fel Rheolwr y Cynllun drwy sicrhau ei fod yn gweinyddu Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn effeithiol ac yn effeithlon a'i fod yn cydymffurfio â deddfau a rheoliadau perthnasol. Er mwyn hybu tryloywder, mae'n ofynnol i Reolwr y Cynllun gyhoeddi adroddiad blynyddol ei Fwrdd Pensiwn Lleol.
- 12 Fel y pennwyd yng nghylch gwaith y Bwrdd, dylai'r adroddiad blynyddol gynnwys:
- crynodeb o waith y Bwrdd a chynllun gwaith ar gyfer y flwyddyn i ddod;
 - manylion meysydd o bryder yr adroddwyd yn eu cylch i'r Bwrdd neu a godwyd ganddo ac argymhellion a wnaed;
 - manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau unigol o'r Bwrdd a sut cafodd y rhain eu rheoli;
 - unrhyw feysydd risg neu bryder y mae'r Bwrdd yn dymuno eu codi â Rheolwr y Cynllun;
 - manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd; a
 - manylion unrhyw dreuliau a chostau yr aethpwyd iddynt gan y Bwrdd ac unrhyw dreuliau a ragwelir ar gyfer y flwyddyn i ddod.

GWYBODAETH

- 13 Mae Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2023/24 wedi'i nodi yn [Atodiad 1](#). Cafodd yr adroddiad ei ystyried gan Aelodau'r Bwrdd yn ei gyfarfod ar 18 Ebrill 2024. Cymeradwyodd yr Aelodau yr adroddiad a gofyn am un newid i gynnwys manylion Aelodau'r Bwrdd.
- 14 Adolygwyd Cylch Gwaith y Bwrdd yn ei gyfarfod ar 23 Ionawr 2024 a nodwyd eu bod yn gyson â gofynion Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013. Cymeradwyodd y Bwrdd y Cylch Gwaith arfaethedig gan nodi'r cynnydd mewn aelodaeth i 10.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Ystyriwyd nad ydy hyn yn berthnasol.
Cyllideb	Mae cost y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei hariannu o'r gyllideb bresennol Gwasanaethau Aelodau.
Cyfreithiol	Cyflwynwyd y gofynion llywodraethu newydd sy'n ymwneud â phensiynau o ganlyniad i Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013. Rheoliadau Llywodraethu Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) 2015.
Staffio	Ystyriwyd nad ydy hyn yn berthnasol.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/y Gymraeg	Nid ystyrir bod angen mynd i'r afael ag unrhyw faterion gan fod yr argymhellion yn berthnasol i'r holl Aelodau beth bynnag fo'u nodweddion gwarchoddedig o dan y Ddeddf Cydraddoldeb Sengl.
Risgiau	Mae angen i bob Awdurdod Tân ac Achub gydymffurfio â'r canllawiau a ddarperir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau ynghylch y trefniadau llywodraethu ar gyfer Byrddau Pensiwn Lleol.

**Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân**

**Bwrdd Pensiwn Lleol
Adroddiad Blynyddol
2023-24**

Cynnwys

	Tudalen
1. Cyflwyniad	3
2. Rolau a Swyddogaethau	3
3. Aelodaeth a chyfarfodydd y Bwrdd	3
4. Polisi Gwrthdaro Buddiannau	4
5. Gwybodaeth a Dealltwriaeth	4
6. Rhaglen Waith 2023/24	5
7. Rhaglen Waith 2024/25	7

1.0 Cyflwyniad

Dyma Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Bwrdd), sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys sylwadau ar y pethau canlynol:

- Manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau'r Bwrdd;
- Manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd ar gyfer aelodau'r Bwrdd;
- Crynodeb o'r gwaith a wnaed gan y Bwrdd yn ystod 2023/24;
- Meysydd sy'n peri pryder neu feysydd risg yr adroddwyd yn eu cylch wrth y Bwrdd neu a godwyd ganddo; a'r
- Rhaglen waith ar gyfer 2024/25.

2.0 Rolau a Swyddogaethau

Yn unol ag Adran 5 ac Adran 30 (1) o Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a Rheoliad 4A o Reoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) (Llywodraethu) 2015, sefydlwyd y Bwrdd ym mis Ebrill 2015. Rôl a chylch gwaith y Bwrdd yw cynorthwyo Rheolwr y Cynllun (Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, "yr Awdurdod") i sicrhau cydymffurfiaeth â:

- Y cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol;
- Unrhyw ddeddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r Cynllun;
- Y gofynion a osodir gan y Rheoleiddiwr mewn perthynas â'r Cynllun; a
- Sicrhau bod y Cynllun yn cael ei lywodraethu a'i weinyddu'n effeithiol ac yn effeithlon.

Disgwylir i'r Bwrdd ategu a gwella trefniadau presennol yr Awdurdod ar gyfer rheoli cynlluniau pensiwn y diffoddwyr tân. Nid yw'n disodli'r trefniadau presennol ac nid yw'n gorff gwneud penderfyniadau. Yn hytrach, fe'i cynlluniwyd i weithredu fel cyfaill beirniadol i'r Awdurdod a'i swyddogion wrth iddynt weithredu yn rhinwedd swydd rheolwr y cynllun.

3.0 Aelodaeth a chyfarfodydd y Bwrdd

Yn ei gyfarfod ar 23 Ionawr 2024, cynyddodd aelodaeth y Bwrdd i 10 fel a ganlyn:

- Pump o gynrychiolwyr y cyflogwyr yn cynnwys tri aelod o'r Awdurdod, Clerc yr Awdurdod (neu ddirprwy enwebedig) a Thrysorydd yr Awdurdod.

- Pump o gynrychiolwyr y cyflogeion – y mae pedwar ohonynt o bob corff cynrychioliadol sy'n gysylltiedig yn swyddogol â'r Awdurdod ac un yn cynrychioli'r system dyletswydd ar alwad.

Yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24 cafwyd nifer o ymddiswyddiadau o'r Bwrdd a phenodiadau newydd. Ceir crynodeb o'r aelodaeth isod:

Enw	Rôl	Yn Cynrychioli	Dyddiadau (yn cyd-fynd â dyddiadau cyfarfodydd ar gyfer rhan o'r flwyddyn)
Bryan Apsley	Aelod ATA	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Dafydd Edwards	Trysorydd yr Awdurdod	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Gareth Owens	Swyddog Monitro	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
John Brynmor Hughes	Aelod ATA	Cyflogwr	Blwyddyn lawn
Richard Fairhead (Cadeirydd hyd at 28/4/24)	Cymdeithas yr Arweinwyr Tân	Cyflogeion	01/04/2023-28/04/2023
Stuart Stanley	Undeb y Brigadau Tân	Cyflogeion	01/04/2023-24/10/2023
Matt Ryan	Undeb y Brigadau Tân	Cyflogeion	01/04/2023-18/03/2024
Stuart Millington (Cadeirydd o 28/04/23 – 12/02/24)	Cymdeithas yr Arweinwyr Tân	Cyflogeion	01/04/2023-12/02/2024
Gwynfor Owen	Aelod ATA	Cyflogwr	07/08/2024 hyd heddiw
Dawn Docx	Cymdeithas yr Arweinwyr Tân	Cyflogeion	13/02/2024 hyd heddiw
Paul Kay (Cadeirydd 23/01/24)	Cymdeithas y Swyddogion Tân	Cyflogeion	23/01/2024 hyd heddiw
Geraint Evans	Cynrychiolydd y system dyletswydd ar alwad	Cyflogeion	23/11/2023 hyd heddiw
Terry Ledden	Undeb y Brigadau Tân	Cyflogeion	08/01/2024 hyd heddiw

Yn ogystal ag aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol, mae'r swyddogion allweddol canlynol yn cefnogi'r Bwrdd ac yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd:

- Y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol, Cyllid ac Adnoddau; a'r
- Rheolwr Pensiynau

Cadeirydd y Bwrdd

Bydd rôl Cadeirydd y Bwrdd yn cael ei chylchdroi bob dwy flynedd rhwng aelod sy'n cynrychioli'r cyflogwyr a'r rhai sy'n cynrychioli aelodau'r cynllun.

Etholwyd PSTC Stuart Millington yn Gadeirydd am y cyfnod 2023/24, gan gynrychioli'r Gymdeithas Arweinwyr Tân. Mae'r Cadeirydd hefyd wedi'i enwebu i eistedd ar Fwrdd Cynghori Cenedlaethol Cymru ar Gynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân.

Trefnwyd i'r Bwrdd gyfarfod ar bedwar achlysur yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24 a chynhaliwyd y cyfarfodydd ar y dyddiadau canlynol:

- 28 Ebrill 2023
- 11 Gorffennaf 2023
- 24 Hydref 2023
- 23 Ionawr 2024

4.0 Polisi Gwrthdaro Buddiannau

Mae'n ofynnol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 (y Ddeddf) nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau'n ymwneud ag aelod o fwrdd pensiwn. Diffinnir gwrthdaro buddiannau fel buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n debygol o amharu ar y modd y mae person yn arfer ei swyddogaethau fel aelod o fwrdd pensiwn. Mae'r Ddeddf yn glir nad yw bod yn aelod o un o Gynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân ynddo'i hun yn wrthdaro buddiannau, felly ni fyddai hynny'n atal aelod o'r cynllun rhag gwasanaethu ar y Bwrdd.

Mae gan y Bwrdd bolisi ar gyfer rheoli gwrthdaro posibl er mwyn sicrhau nad yw'n dod yn wrthdaro gwirioneddol ac mae holl aelodau'r Bwrdd yn gyfarwydd â'r polisi. Yn ogystal, mae gwrthdaro buddiannau yn eitem sefydlog ar holl agendâu'r Bwrdd a chaiff unrhyw fuddiannau a nodir gan Aelodau eu cofnodi fel y gellir cymryd camau priodol i reoli'r gwrthdaro.

Ni wnaed datganiadau gan unrhyw Aelod, ymgynghorydd nac unrhyw un a fynychodd gyfarfodydd yn ystod y cyfnod perthnasol.

Gellir dod o hyd i gopi o'r polisi Gwrthdaro Buddiannau yma:

[Polisi Gwrthdaro Buddiannau](#)

5.0 Gwybodaeth a Dealltwriaeth

Mae'n ofyniad statudol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 y dylai aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol fod â'r gallu i ymgyswngwddo â materion manwl yn ymwneud â phensiynau, a datblygu gwybodaeth amdanynt, i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol.

Rhaid i bob unigolyn a benodir i'r Bwrdd fod â gwybodaeth am y gyfraith yn ymwneud â phensiynau a dealltwriaeth ohoni, ac unrhyw faterion eraill a allai fod yn ofynnol yn ôl deddfwriaeth arall.

Dylai fod gan aelod o'r Bwrdd ddealltwriaeth o'r hyn sy'n berthnasol i'w rôl yn y meysydd canlynol:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân;
- Unrhyw ddeddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r cynlluniau;
- Gofynion sy'n cael eu gorfodi gan y Rheoleiddiwr Pensiynau; gan gynnwys
- Y safonau a'r disgwyliadau a nodir mewn unrhyw god ymarfer perthnasol a gyhoeddir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.

Ar ôl cael eu penodi, mae'n ofynnol i Aelodau gwblhau'r modiwlau hyfforddi ar-lein sydd ar gael ar wefan y Rheoleiddiwr Pensiynau. Yn ogystal, mae'r Awdurdod yn darparu hyfforddiant cynefino i Aelodau newydd o'r Bwrdd a sesiynau hyfforddi parhaus yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd i'r holl Aelodau i'w cynorthwyo i gyflawni eu rôl.

Mae Rheolwr y Cynllun yn cadw cofnodion priodol o'r gweithgareddau dysgu a ddarperir i Aelodau unigol a'r Bwrdd cyfan. Anogir Aelodau'r Bwrdd i nodi eu hanghenion hyfforddi eu hunain fel bod yr hyfforddiant a ddarperir yn parhau i fod yn berthnasol ac yn briodol. Darperir hyfforddiant trwy becyn cymorth sector cyhoeddus y rheoleiddiwr pensiynau, trwy ddigwyddiadau allanol fel y rhai a ddarperir gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol a hefyd trwy hyfforddiant mewnol.

Gweler amserlen yn manylu ar yr hyfforddiant a gyflawnwyd gan Aelodau'r Bwrdd yn ystod 2023/24 isod:

Dyddiad	Pynciau a Gwmpaswyd
28 Ebrill 2023	Ariannu'r cynllun pensiwn
11 Gorffennaf 2023	Prisiad y cynllun pensiwn
24 Hydref 2023	Newidiadau i'r cynllun yn dilyn gwahaniaethu ar sail oedran
28 Chwefror 2024	Trosolwg o'r cynllun

6.0 Rhaglen Waith 2023/24

Cyfarfu'r Bwrdd ar bedwar achlysur yn ystod y flwyddyn ariannol a diffiniwyd cwmpas ei waith gan y Cylch Gwaith. Mae'r Bwrdd yn cymeradwyo ac yn adolygu'r Cylch Gwaith yn flynyddol a chafodd y fersiwn diweddaraf ei gymeradwyo yn y cyfarfod ar 11 Gorffennaf 2023. Gellir dod o hyd i'r Cylch Gwaith trwy'r ddolen ganlynol:

[Bwrdd Pensiwn Lleol - Awdurdod Tân ac Achub - Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru \(llyw.cymru\)](#)

Yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2024, cafodd y materion penodol canlynol eu hystyried gan y Bwrdd:

- Adolygu a chymeradwyo'r Cylch Gwaith;
- Ystyried yr her gyfreithiol genedlaethol sy'n ymwneud â'r trefniadau cynllun pensiwn trosiannol (Dyfarniad McCloud);
- Ystyried y mater cyfreithiol sy'n ymwneud â'r trefniadau pensiwn ar gyfer diffoddwyr tân ar alwad (Dyfarniad O'Brien);
- Diweddariad ar y Gronfa Bensiwn yn dilyn cyfrifon archwiliedig 2022/23
- Cadarnhad o ganlyniad prisiad GAD 2020;
- Diweddariad gwybodaeth a hyfforddiant;
- Y newyddion diweddaraf am achosion yr Ombwdsmon Pensiynau; a
- Diweddariad ar y risgiau sy'n gysylltiedig â'r cynllun ac adolygiad i'r gofrestr risg.

Mae pob agenda hefyd yn cynnwys yr eitemau sefydlog canlynol:

- Datganiadau o Fuddiant;
- Cofnodion y cyfarfod diwethaf;
- Adroddiad Diweddarau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân sy'n canolbwyntio ar aelodaeth a chŵynion mewnol ac achosion a gyfeiriwyd at yr Ombwdsmon Pensiynau;
- Adroddiad Diweddarau'r Gweinyddwyr (Cronfa Bensiwn Dyfed) yn cadarnhau cydymffurfiaeth â chylchlythyrau Llywodraeth Cymru ac ansawdd data;
- Diweddariad ar faterion cyfreithiol sy'n effeithio ar y cynllun;
- Diweddariad Bwrdd Cynghori'r Cynllun;
- Hyfforddiant ar gyfer aelodau'r BPLI;
- Cofrestr Risg; a
- Materion i'w huwchgyfeirio i'r Awdurdod llawn.

Ers sefydlu'r Bwrdd Pensiwn Diffoddwyr Tân Lleol yn 2015, mae gwaith y Bwrdd wedi'i lywio gan aelodau'r Bwrdd a chan y swyddogion sy'n cefnogi'r Bwrdd. Mae rhai adroddiadau rheolaidd wedi cael eu datblygu, sef:

- Adroddiad Diweddarau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân, sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am ddarnau sylweddol o waith yn ymwneud â phensiynau, ac sy'n cynnwys materion lleol a chenedlaethol. Yn ogystal â gwella gwybodaeth a dealltwriaeth aelodau'r Bwrdd, mae'r adroddiad rheolaidd hwn yn sbarduno trafodaeth ar lefel y Bwrdd am effaith materion ar aelodau'r Cynllun Pensiwn a sut mae llwythi gwaith yn cael eu rheoli. Mae hyn yn helpu i gyflawni pwrpas y Bwrdd, sef sicrhau llywodraethu a gweinyddu effeithiol;
- Adroddiad Diweddarau Cronfa Bensiwn Dyfed, sy'n cael ei baratoi gan y gweinyddwyr ac sy'n rhoi sicrwydd bod y cynllun yn cael ei weinyddu'n briodol. Yn ogystal â darparu diweddariadau rheoleiddiol, mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar faterion llwyth gwaith penodol, megis cysoni â'r Isafswm Pensiwn Gwarantedig, ansawdd data, apeliadau, achosion o dor-diogelwch a lefelau gweithgarwch ar y teclyn 'Fy Mhensiwn Ar-lein'; a
- Rhannau penodol o'r Gofrestr Risg sy'n cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Reolwr y Cynllun ac a gyflwynir i'r Bwrdd ym mhob cyfarfod, gan dynnu sylw at unrhyw newidiadau. Mae hyn yn galluogi i'r Bwrdd gadw golwg ar y risgiau allweddol a'r mesurau rheoli sydd wedi'u cynllunio i reoli'r risgiau hynny.

Mae mwy o fanylion ar gael yn agendâu a chofnodion y cyfarfodydd Bwrdd uchod, a gellir cael gafael arnynt trwy ddilyn y ddolen ganlynol: [Bwrdd Pensiwn Lleol](#)

8.0 Rhaglen Waith 2024/25

Mae Bwrdd Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn cynnal rhaglen waith sy'n cael ei hystyried ym mhob cyfarfod. Gan fod y Bwrdd wedi cwblhau nifer o weithgareddau hyfforddi, bydd yn dechrau dewis pynciau i'w dadansoddi'n fanwl gyda'r bwriad o wneud argymhellion i'r Awdurdod yn ôl yr angen.

Mae'r Rhaglen Waith ar gyfer 2024/25 fel y nodir isod:

Blaenraglen Waith y Bwrdd Pensiwn Lleol 2024/25

Eitem agenda	Cyfarfod 1	Cyfarfod 2	Cyfarfod 3	Cyfarfod 4
Adolygu'r aelodaeth a chadarnhau dyddiadau cyfarfodydd	X			
Adroddiad diweddarau'r Gwasanaeth	X	X	X	X
Adroddiad diweddarau'r Gweinyddwr	X	X	X	X
Heriau cyfreithiol a materion rheoleiddiol	X	X	X	X
Bwrdd Cynghori'r Cynllun i Gymru	X	X	X	X
Y Gofrestr Risg	X	X	X	X
Cynefino Aelodau	Mae hyn yn mynd rhagddo wrth i aelodau newydd gael eu penodi i'r BPLI			
Dadansoddiad o anghenion hyfforddi	X			
Diweddariad hyfforddiant	X	X	X	X
Y Rheoleiddiwr Pensiynau – agweddau ar lywodraethu da		X	X	X
Adroddiad Blynyddol	X			
Diweddariad Polisi yn ôl Disgresiwn			X	
Adolygiad o'r Cylch Gwaith				X
Eitemau arwyddocaol i'w huwchgyfeirio i'r Awdurdod Tân ac Achub	X	X	X	X

**Cylch Gwaith Bwrdd Pensiwn Lleol
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru**

1. Mae'r ddogfen hon yn nodi'r cylch gwaith ar gyfer Bwrdd Pensiwn Lleol Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, fel sy'n ofynnol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Diwygio) (Llywodraethu) 2015.

Rheoli'r Cynllun

2. Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, fel yr awdurdod gweinyddu, yw Rheolwr y Cynllun. Cyflawnir ei swyddogaethau yn unol â chynllun dirprwy'r Awdurdod gan y Trysorydd a'r Prif Swyddog Tân.

Y Bwrdd Pensiwn Lleol

3. Rôl y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod), fel yr awdurdod gweinyddu, gyda'r pethau canlynol:
 - sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau'r cynllun a deddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r cynllun;
 - sicrhau cydymffurfiaeth â'r gofynion a osodwyd mewn perthynas â'r cynllun gan y Rheoleiddiwr Pensiynau;
 - sicrhau bod Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn cael eu llywodraethu a'u gweinyddu'n effeithiol ac effeithlon ar gyfer Cronfa Bensiwn Dyfed;
 - rôl y Bwrdd fydd goruchwyllo'r materion hyn ac nid gwneud penderfyniadau;
 - gwneud unrhyw waith perthnasol yn ôl y gofyn; ac
 - unrhyw faterion eraill y gall rheoliadau'r cynllun eu pennu.
4. Bydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn sicrhau y cydymffurfir â'r Cod Ymarfer ar lywodraethu a gweinyddu a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau. Bydd y Bwrdd hefyd yn sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r gofynion gwybodaeth a dealltwriaeth yng Nghod Ymarfer y Rheoleiddiwr Pensiynau.
5. Mae'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn atebol i'r Rheoleiddiwr Pensiynau, Bwrdd Cyngori Cenedlaethol y Cynllun a'r Awdurdod Gweinyddu yn eu rôl fel Rheolwr y Cynllun.

6. Bydd prif swyddogaethau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn cynnwys, ymhlith pethau eraill:
 - adolygu prosesau gwneud penderfyniadau, polisiâu a gweithdrefnau i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r Rheoliadau perthnasol;
 - ceisio sicrwydd bod y rhain yn cael eu dilyn o ran penderfyniadau ynghylch Pensiynau;
 - ceisio sicrwydd bod y perfformiad gweinyddol yn cydymffurfio â fframwaith perfformiad yr Awdurdod a bod trefniadau monitro yn ddigonol a chadarn;
 - ystyried effeithiolrwydd cyfathrebu gyda chyflogwyr ac aelodau'r cynllun gan gynnwys adolygiad o'r Strategaeth Gyfathrebu; ystyried a rhoi sylwadau ar argymhellion archwilio mewnol ac adroddiadau archwilwyr allanol.
7. Ymdrinnir ag unrhyw gŵyn neu honiad o dorri'r Rheoliadau a ddygir i sylw'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn unol â'r Cod Ymarfer a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.

Amllder Cyfarfodydd a Rhoi Gwybod am Gyfarfodydd

8. Bydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cyfarfod yn ddigon rheolaidd i gyflawni ei ddyletswyddau a'i gyfrifoldebau'n effeithiol; bydd pedwar cyfarfod yn cael eu trefnu yn ystod pob blwyddyn ariannol.
9. Bydd y Swyddog Cyswllt Aelodau yn rhoi gwybod i holl aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol am bob cyfarfod o'r Bwrdd, gan gynnwys dyddiad, lleoliad ac amser y cyfarfod, a bydd yn sicrhau bod cofnod ffurfiol o drafodion y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei gadw.
10. Darperir y papurau dri diwrnod gwaith cyn pob un o gyfarfodydd ffurfiol y Bwrdd Pensiwn Lleol.
11. Bydd holl agendâu, a phapurau a chofnodion cyfarfodydd y Bwrdd Pensiwn Lleol nad ydynt yn gyfrinachol, yn cael eu cyhoeddi ar wefan ATAGC, ynghyd â Chylch Gwaith y Bwrdd a manylion am aelodaeth y Bwrdd.

Aelodaeth

12. Bydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cynnwys dim llai na 10 aelod (cyfanswm), a rhaid iddo gynnwys cydbwysedd cyfartal o gynrychiolwyr cyflogwyr ac aelodau'r cynllun (cyflogeion). Bydd y rhain fel a ganlyn:

Etholaeth	Diffiniad/Cyfyngiadau
Cyflogwr	Cynrychioli ATAGC
Aelod o'r Cynllun (cyflogai)	Cynrychioli holl aelodau'r cynllun (gweithredol, gohiriedig a phensiynwyr)

13. Bydd cyfnod swydd holl aelodau'r Bwrdd yn cyd-fynd ag etholiadau'r cyngor ac felly rhagwelir y bydd yr aelodaeth yn parhau tan 2027. Gall aelodau, ar ddiwedd eu tymor, fynegi dymuniad i gael eu hystyried ar gyfer cael eu haillethol.
14. Rhaid i aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol fodloni gofynion presenoldeb a hyfforddiant allweddol er mwyn cadw eu haelodaeth yn ystod y cyfnod hwn. Rhaid i bob aelod:
 - ymdrechu i fynychu holl gyfarfodydd y Bwrdd;
 - cydymffurfio â'r cynllun hyfforddi a gynhyrchwyd gan y Rheolwr Pensiynau; a
 - sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Chod Ymarfer y Rheoleiddiwr Pensiynau.
15. Bydd gan bob Cynrychiolydd Cyflogwr a Chynrychiolydd Aelodau'r Cynllun hawl unigol i bleidleisio.
16. Rhaid i bob aelod o fewn Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân gael cyfle cyfartal i gael eu henwebu ar gyfer rôl cynrychiolydd aelodau.
17. Er mwyn penodi cynrychiolwyr cyflogwyr i'r Bwrdd, ceisir enwebiadau gan holl aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub. Bydd y Trysorydd a'r Swyddog Monitro (neu ddirprwy) hefyd yn cynrychioli'r cyflogwr.
18. Er mwyn penodi cynrychiolwyr aelodau'r cynllun (cyflogeion) i'r Bwrdd, gofynnir am enwebiadau drwy'r Cynrychiolwyr Adrannol a Fforwm yr Undebau Llafur a gofynnir am enwebiadau pellach drwy roi hysbyseb ar wefan yr Awdurdod. Lle derbynnir mwy na thri enwebiad bydd ymgeiswyr yn cael eu hystyried, eu rhoi ar y rhestr fer a'u cyfweld gan gynrychiolydd Rheolwr y Cynllun a fydd wedyn yn gwneud argymhellion i'r Prif Swyddog Tân i'w penodi'n ffurfiol.
19. Os bydd aelod o'r Bwrdd Pensiwn Lleol sy'n gweithredu fel cynrychiolydd cyflogwr yn gadael cyflogaeth y cyflogwr y mae'n ei gynrychioli, ni fydd bellach yn gymwys i eistedd ar y Bwrdd.
20. Os bydd aelod o'r Bwrdd yn absennol yn gyson, neu os bydd yn methu â bodloni'r gofynion presenoldeb a hyfforddiant allweddol fel y nodir yn (13) uchod, bydd deiliadaeth yr aelod hwnnw'n cael ei hadolygu. Yn achos cynrychiolydd aelodau, gwneir hyn gan gynrychiolydd Rheolwr y Cynllun, a all wneud argymhelliad i ddiddymu'r aelodaeth os ystyrir bod angen. Mewn achos o'r fath, bydd hawl i apelio i'r Prif Swyddog Tân cyn unrhyw argymhelliad. Yn achos cynrychiolydd cyflogwr, bydd unrhyw benderfyniad o'r fath yn cael ei ystyried gan gadeirydd yr Awdurdod Tân ac Achub.

21. Os yw cynrychiolydd cyflogwr neu aelodau'r cynllun yn dymuno ymddiswyddo rhaid iddynt ysgrifennu at y Prif Swyddog Tân, gan roi o leiaf mis o rybudd.
22. Bob dwy flynedd, bydd Cadeiryddiaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol yn newid am yn ail rhwng aelod sy'n cynrychioli'r cyflogwyr ac aelod sy'n cynrychioli aelodau'r cynllun.
23. Swyddogaeth cynrychiolydd sy'n gweithredu fel Cadeirydd fydd:
 - cytuno ar a gosod yr agenda ar gyfer cyfarfod o'r Bwrdd
 - rheoli'r cyfarfodydd i sicrhau bod busnes y cyfarfod yn cael ei gwblhau o fewn yr amser y cytunwyd arno
 - sicrhau bod holl aelodau'r Bwrdd yn dangos parch dyledus i'r broses a bod pob barn yn cael ei chlywed a'i hystyried yn llawn
 - ymdrechu cymaint â phosibl i gael consensws fel canlyniad
 - sicrhau bod y camau gweithredu a'r rhesymeg dros y penderfyniadau a wneir yn glir ac yn cael eu cofnodi'n gywir.
24. Oherwydd natur arbenigol gwaith y Bwrdd, disgwylir presenoldeb personol ym mhob cyfarfod gan holl aelodau'r Bwrdd heb unrhyw ddarpariaeth ar gyfer eilydd. Fodd bynnag, byddai dirprwyon yn cael eu caniatáu, ond byddent yn gyfrifol am gynnal eu hyfforddiant eu hunain i sicrhau eu bod yn gyfarwydd â materion pensiynau.
25. Gall y Bwrdd, gyda chymeradwyaeth y Prif Swyddog Tân, gyfethol personau nad ydynt yn aelodau i gynorthwyo'r Bwrdd am gyfnod neu ar gyfer tasg benodol lle byddai hynny'n darparu sgiliau, gwybodaeth neu brofiad ychwanegol. Ni fyddai'r aelodau cyfetholedig yn cael pleidleisio.

Cworwm

26. Rhaid i chwe aelod o'r Bwrdd fod yn bresennol er mwyn i gyfarfod fod â chworwm. Os yw'r Cadeirydd yn absennol mewn cyfarfod a bod cworwm, yna rhaid i'r aelodau sy'n mynychu ddewis Cadeirydd i lywyddu'r cyfarfod hwnnw.

Gwybodaeth a Sgiliau

27. Rhaid i aelod o'r Bwrdd Pensiwn fod yn gyfarwydd â'r pethau canlynol:
 - deddfwriaeth a chanllawiau cysylltiedig y pedwar Cynllun Pensiwn Diffoddwyr Tân; ac
 - unrhyw bolisiâu, gweithdrefnau neu brosesau gwneud penderfyniadau ynghylch gweinyddu'r Cynlluniau a fabwysiadwyd gan ATAGC a Chronfa Bensiwn Dyfed.
28. Rhaid i aelod o'r Bwrdd Pensiwn Lleol feddu ar wybodaeth a dealltwriaeth o'r gyfraith sy'n ymwneud â phensiynau ac unrhyw faterion eraill a ragnodir yn y Rheoliadau.

29. Mater i aelodau unigol y Bwrdd Pensiwn yw bod yn fodlon bod ganddynt yr wybodaeth a'r ddealltwriaeth briodol i'w galluogi i arfer eu swyddogaethau'n briodol fel aelod o'r Bwrdd Pensiwn.
30. Mae'n ofynnol i aelodau'r Bwrdd Pensiwn allu dangos eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth ac adnewyddu a diweddarau eu gwybodaeth. Mae'n ofynnol felly i aelodau'r Bwrdd Pensiwn gadw cofnod ysgrifenedig o hyfforddiant a datblygiad perthnasol.
31. Rhaid i aelodau'r Bwrdd Pensiwn gadarnhau i'r Rheolwr Pensiynau o fewn chwe mis o ymuno â'r Bwrdd eu bod wedi cwblhau hyfforddiant y Rheoleiddiwr Pensiynau.
32. Yn ystod cyfarfod cyntaf y flwyddyn ariannol, rhaid i aelodau'r Bwrdd Pensiwn ystyried a chytuno ar raglen hyfforddi flynyddol.

Safonau Ymddygiad a Gwrthdaro Buddiannau

- 33 Mae rôl aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn gofyn am y safonau ymddygiad uchaf ac felly bydd 'saith egwyddor bywyd cyhoeddus' yn gymwys i holl aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol. Bydd yn ofynnol i aelodau'r Bwrdd gadw at god ymddygiad yr aelodau a pholisïau diogelu data yr Awdurdod. Mae'n ofynnol i'r Bwrdd weithredu o fewn y cylch gwaith hwn bob amser. Yn unol â Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 ni ddylai aelod o'r bwrdd fod â buddiant ariannol neu fuddiant arall a allai achosi rhagfarn wrth iddynt gyflawni eu dyletswyddau i'r Bwrdd. Nid yw hyn yn cynnwys buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n codi yn rhinwedd aelodaeth o'r cynllun pensiwn (FPS) yn unig.
- 34 Felly, bydd yn ofynnol i bob aelod o'r Bwrdd Pensiwn Lleol ddatgan unrhyw fuddiannau ac unrhyw wrthdaro buddiannau posibl yn unol â gofynion Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a Chod y Rheoleiddiwr Pensiynau. Mae angen y datganiadau hyn fel rhan o'r broses benodi, yn ogystal ag ar adegau rheolaidd drwy gydol cyfnod aelodaeth yr aelod.

Adrodd

- 35 Disgwylir i'r Bwrdd gynhyrchu adroddiad blynyddol i'r Awdurdod a ddylai gynnwys:
 - crynodeb o waith y Bwrdd Pensiwn Lleol a chynllun gwaith ar gyfer y flwyddyn i ddod;
 - manylion meysydd o bryder yr adroddwyd yn eu cylch i'r Bwrdd neu a godwyd ganddo ac argymhellion a wnaed;
 - manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau unigol o'r Bwrdd Pensiwn Lleol a sut cafodd y rhain eu rheoli;
 - unrhyw feysydd risg neu bryder y mae'r Bwrdd yn dymuno eu codi â Rheolwr y Cynllun;

- manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd;
 - manylion unrhyw dreuliau a chostau yr aethpwyd iddynt gan y Bwrdd Pensiwn Lleol ac unrhyw dreuliau a ragwelir ar gyfer y flwyddyn i ddod.
- 36 Er mai dim ond un adroddiad blynyddol y mae'n ofynnol i'r Bwrdd ei lunio, bydd cofnodion pob cyfarfod o'r Bwrdd yn cael eu cyhoeddi ar wefan yr Awdurdod.
- 37 Pe bai gan y Bwrdd bryderon y credir eu bod yn ddigon difrifol i'w hadrodd ar lefel uwch na'r arfer (i'r Rheolwr Pensiynau) dylent adrodd i'r Prif Swyddog Tân. Gall hyn gynnwys, ymhlith pethau eraill, achlysuron pan fydd y Bwrdd yn teimlo na weithredwyd ar argymhellion blaenorol. Mewn achosion eithafol megis toriad sylfaenol o Reoliadau neu fethiant sylfaenol gan yr Awdurdod Gweinyddu i sicrhau bod y gronfa'n cael ei llywodraethu'n effeithiol, gall y Bwrdd ystyried adrodd i Fwrdd Cynghori Cenedlaethol y Cynllun a/neu'r Rheoleiddiwr Pensiynau.

Cydnabyddiaeth ariannol

- 38 Bydd cydnabyddiaeth ariannol i aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei chyfyngu i ad-daliad o'r treuliau gwirioneddol yr aethpwyd iddynt wrth fynychu cyfarfodydd y Bwrdd a hyfforddiant. Disgwylir y bydd cyflogwyr aelodau'r bwrdd yn darparu capasiti priodol i ganiatáu i'r aelod gyflawni'r rôl hon o fewn ei ddiwrnod gwaith arferol heb unrhyw ostyngiad mewn cyflog.
- 39 Dylid cyflwyno hawliadau am dreuliau heb fod yn hwy nag un mis ar ôl y gwariant.

Cyhoeddi Gwybodaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol

- 40 Bydd yr wybodaeth ddiweddaraf yn cael ei chyhoeddi ar wefan yr Awdurdod gan ddangos:
- enwau a manylion aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol;
 - sut mae aelodau'r cynllun a chyflogwyr yn cael eu cynrychioli ar y Bwrdd Pensiwn Lleol;
 - cyfrifoldebau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn ei gyfanrwydd;
 - cylch gwaith llawn a pholisïau'r Bwrdd Pensiwn Lleol a sut maent yn gweithredu; a
 - phroses benodi'r Bwrdd Pensiwn Lleol.

Adolygiad

- 41 Mabwysiadwyd y cylch gwaith hwn yn ffurfiol gan y Bwrdd yn ei gyfarfod cyntaf ar 20 Ebrill 2015 a chaiff ei adolygu'n flynyddol, neu ar adeg newidiadau statudol neu reoleiddiol.
- 42 Mae'r Prif Swyddog Tân wedi'i awdurdodi i wneud mân newidiadau, o ganlyniad i newid statudol neu reoleiddiol, neu i ddiweddarau trefniadau yn sgil ffactorau allanol eraill.